

ט"ז אייר, תשע"ג, 26.4.2013

גיליון מס' 356

פרשת אמור

וספרתם לכם – בין יום העצמאות ליום ירושלים

מאת הרב מאיר נהוראי, משואות יצחק

בימים אלה אנו עומדים בעיצומם של ימי ספירת העומר. מקורה של מצווה יקרה זו בפרשת השבוע שלנו – פרשת אמור: **"וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה שבע שבתות תמימות תהיינה עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמישים יום והקרבת מנחה חדשה לה"** (ויקרא כג, טו-טז).

בדרך כלל, ספירת הימים לקראת מאורע מסוים מתבצעת באופן, שאנו יודעים את מספר הימים שנותרו לאותו מאורע. דוגמה לכך, כאשר מצפים ליום חתונת הילדים אנו יודעים היטב כמה זמן נותר עד לאותה חתונה. אנו מתעלמים מאורכה של התקופה שעברה, זה לא רלוונטי. מצד שני, בספירת העומר אנו מדגישים את התקופה שחלפה ואין אנו מזכירים את מספר הימים שנותרו עד לשבועות. יתכן והסיבה לכך נעוצה במטרתה של הספירה. בעוד, שמטרת ספירת ימים לקראת מאורע מסוים היא הצפייה להתגשמותו הרי שספירת העומר מדגישה לא רק את ההמתנה למתן תורה אלא את התהליך עצמו. ימי הספירה יוצרים תהליך רוחני שראשיתו בפסח וסופו בשבועות. עמדה זו משתקפת היטב בשיטתו של בעל הלכות גדולות, שפוסק שאם שכח לספור יום אחד אין הוא יכול להמשיך ולספור. שיטתו נקבעה הלכה למעשה בשולחן ערוך אורח חיים (תפס, ח): 'אם שכח לספור באחד מן הימים... סופר בשאר ימים בלא ברכה'. כאשר הספירה היא תהליך לא ניתן לוותר על אף יום בספירה. חובה עלינו לשמור על ספירה תמימה ושלימה ללא חיסרון.

אמנם בעלי התוספות חולקים בחריפות על בעל הלכות גדולות וכותבים במסכת מנחות (סו ע"א ד"ה 'זכר למקדש'): 'ותימה גדולה היא ולא יתכן'. כלומר, לדעתם גם כאשר חסר יום אחד לספירה ניתן להמשיך ולספור, כיוון שעדיין יכול אותו אדם להביע את כמיהתו למתן תורה באמצעות הספירה.

כמה משמעותי לראות את המוקד בספירת העומר בתהליך לקראת מתן תורה ולא רק צפייה למתן תורה. כדי להגיע מוכנים למתן תורה נדרשים אנו להתכונן רוחנית בכל אחד מימי הספירה.

בדור האחרון נוספו ימים טובים בתקופת הספירה - יום העצמאות ויום ירושלים. אמנם, אין אנו עורכים ספירה מיוחדת בין הימים אבל אפשר להקביל בין יום העצמאות לפסח ויום ירושלים לשבועות (חל באותו היום). יום העצמאות ופסח הם ימים של חירות פיזית, ומצד שני יום ירושלים ושבועות הם ימים של חירות רוחנית. וכך אנו עוברים תהליך: מחירות פיזית – לחירות רוחנית, מיציאת מצרים – לקבלת תורה וממדינה עצמאית – לשחרורה של ירושלים. נקודה זו מודגשת על ידי הרש"ר הירש וזו לשונו: 'ממחרת השבת כבר חגותם את חג חירותכם; וכבר זכרתם לפני ה' את העצמאות, שזכיתם בה בשבתכם בארצכם ובאכלכם מלחם הארץ; נמצא, שכבר הגעתם

אל החירות ואל רווחת העצמאות, המהווים בדרך כלל את מטרת כל השאיפות הלאומיות. ואילו אתם תראו עצמכם רק בראשית ייעודכם הלאומי; ותחלו עתה למנות לקראת השגת מטרה אחרת. ובלשון זו נאמרה מצוות הספירה 'מהחל חרמש בקמה תחל לספר שבעה שבועות', במקום שאחרים חדלו לספור, תחל ספירתך אתה'.

כלומר, הספירה מתחילה מאותו מקום שכל מדינה כבר חדלה לספור. זו המעלה של מדינת ישראל שאינה מסתפקת רק ביום העצמאות, היא זקוקה ליום ירושלים, כמהה היא אל שבועות ולא מסתפקת בפסח.

בפסח אנו מביאים את מנחת העומר המורכבת משעורים ובשבועות אנו מביאים מנחת שתי הלחם מחיטה. ומסביר בעל 'ערוך השולחן' שאמנם בפסח נגאלנו אבל ללא תורה ומערכת ערכים המקנה את ייחודנו כממלכת כוהנים. לכן המנחה המובאת היא ממאכל בהמה (שעורים). בחג השבועות אנו מקבלים את התורה – את הרוח, ולכן המנחה באה מהחיטה, ממאכל אדם. זאת ועוד, בשבועות באופן חד פעמי אנו מביאים מנחה, שיש בה חמץ. החמץ הוא תפיחה, החמץ מגלה את כוחות היצירה האנושים. לשם כך, מתכונן עם ישראל במשך חמישים יום לקראת האתגר הגדול של מנחת חמץ. בימים אלו מתרחש המעבר מהמצה הפשוטה לחמץ המורכב. אם כן, אחד מיסודותיה של ספירת העומר הוא התהליך שעובר האדם ולא רק הצפייה וההמתנה למתן תורה.

המעבר מהפן הפיזי לרוחני דורש מאמץ בתהליך עצמו. כאשר מצפים לשיא משמעותי לא ניתן להסתפק בכמיהה והמתנה אלא כל יום נדרש כדי להכין את עצמנו להיותה ראויים יותר לקראת אותו מעמד גדול ונשגב.

הרב מאיר נהוראי, רב משוואות יצחק, נשוי לעידית ואב לששה, יו"ר ארגון רבני 'בית הלל', ר"מ בבית המדרש לנשים במגדל עז, בעל תואר שני בתלמוד

אפשר לקבל את דף פרשת השבוע של הקיבוץ הדתי בדואר אלקטרוני או לראות אותו באינטרנט באתר של תנועת הקיבוץ הדתי בכתובת: www.kdati.org.il/parashat/hashavua.htm כדי לקבל את הדף כל שבוע בדואר אלקטרוני, יש לשלוח הודעה אל: webmaster@kdati.org.il ולרשום subscribe בשורת הנושא. כדי להפסיק, יש לכתוב unsubscribe בשורת הנושא. תגובות למאמרים וכן הצעות לכתוב מאמרים, יש לשלוח אל: amudim@kdati.org.il אתר האינטרנט של הקיבוץ הדתי: www.kdati.org.il